

* Numererade krav (rader) kan ha tagits bort vid revisioner. De ursprungliga numreringarna behålls för att kunna synkronisera med originalet.

Handlingsplan för giftfria byggnader, Fastighetsavdelningen 2015-10-23, rev. 2019-01-22

Andrea Erlandsson
Miljöcontroller
Fastighetsavdelningen

Område	Mål	Kvantifierade mål	Åtgärder (Krav i miljöplanen)	Ansvarig	Stödprocess	Tidplan	Beslutad Budget	Uppföljning av åtgärder	Kommentar	Resultat
1 Material										
1.1	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Material ska vara fördelat enligt följande: 40 % A-produkter, 55 % B-produkter, 5 % sammanlagt C+ och C-produkter	Byggmaterial såsom golv, stomme, ytterväggar, innerväggar, fönster, dörrar, yttertak, innertak, <i>lekredskap på förskolor och skolgårdar, fallunderlag, plastgräs, övriga konstruktioner på skolans och förskolors gårdar</i> ska granskas i en erkänd byggdatabas som Järfälla kommun tecknat avtal med. Enligt överenskommelse med beställare kan undantag göras i följande utrymmen: kök, sporthallar, entréer, toaletter i nybyggnation, kök, sporthallar, entréer, våtutrymmen i befintliga byggnader. <i>Undantaget gäller plastgolv.</i>	Projektledare	Miljöcontroller	Det första projektet i denna redovisning startade 2012-03, det sista har startat 2015-02. Det första projektet blir färdigt 2015-11 och det sista blir färdigt 2017-09. * *Miljöarbete har genomförts på projekten sedan 2009, projekt med miljöarbete har startat löpande sedan dess.	Alla projekt har en budget. Det dyraste projektet kostar 189 miljoner kr och det billigaste 5 miljoner.	Miljökonserter gör miljörevisioner under produktion. Miljöcontroller handleder projektledare och miljökonserter, samt följer processen från ramprojektering till färdig byggnad.	Fastighetsavdelningens miljöplan är verktyget. Miljöplan tillämpas på alla större projekt.* * ett litet projekt kan vara byggande av en lastkaj eller en multisportarena.	Referensprojekt redovisas när de är färdigställda, se nedan avsnitt 6 "Pågående referens projekt".
1.2	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Material ska vara fördelat enligt följande: 40 % A-produkter, 55 % B-produkter, 5 % sammanlagt C+ och C-produkter	Avvikelser från materialkraven får ej ske utan beställares medgivande. Avvikelselista ska lämnas till beställaren vid slutbesiktning.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
1.5	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Material ska vara fördelat enligt följande: 40 % A-produkter, 55 % B-produkter, 5 % sammanlagt C+ och C-produkter	Byggvaror som trä, sten och tegel ska prioriteras.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
2 Kemikalier										

Område	Mål	Kvantifierade mål	Åtgärder (Krav i miljöplanen)	Ansvarig	Stödprocess	Tidplan	Beslutad Budget	Uppföljning av åtgärder	Kommentar	Resultat
2.1	Giftiga ämnen ska fasas ut i kemiska produkter.	Kemikalier ska vara fördelade enligt följande: 40 % A-produkter, 55 % B-produkter, 5 % sammanlagt C+ och C-produkter	Entreprenör ska granska kemikalier i i en erkänd byggdatabas som Järfälla kommun tecknat avtal med.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
2.3	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Se rad 2.1 kolumn C	Säkerhetsdatablad för märkningspliktiga kemikalier ska finnas på arbetsstället.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
2.4	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Se rad 2.1 kolumn C	Cisterner ska stå så att påkörningsrisk minimeras. Placeringen ska ha skyddsavstånd från dagvattenbrunnar, vattentäcker, vattendrag och dräneringsdiken. Cisterner ska antingen vara dubbelmantlade eller vara invallade med tak.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
3.Avfall										
3.1	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser		Entreprenören skall hålla arbetsområdet rent från av honom orsakad nedskräpning, rivningsmaterial, spill och dylikt. Entreprenör och respektive underentreprenör renhåller sin arbetsplats minst varje dag och lägger avfallet i en tillhandahållen och skött avfallsbehållare. Entreprenören ska svara för avfallsbehållare under entreprenadtiden. För farligt avfall skall en sluten behållare finnas.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
3.2	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Ska följas till 100 %	Källsortering ska ske enligt Kretsloppsrådets definition på basnivå: - Farligt avfall - El-avfall - Trä - Plast för återvinning - Brännbart - Gips (rent gips, förorenat gips går till deponi) - Skrot och metall - Deponi - Blandat för eftersortering Om källsortering inte är möjlig p.g.a. platsbrist får blandade fraktioner transporteras till återvinningscentral för sortering.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
3.3	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Ska följas till 100 %	Farligt avfall ska förvaras i slutet och låsbart utrymme. Olika fraktioner av farligt avfall får inte blandas med varandra.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Miljökonsulter kontrollerar att absol finns på byggarbetsplatsen.	

Område	Mål	Kvantifierade mål	Åtgärder (Krav i miljöplanen)	Ansvarig	Stödprocess	Tidplan	Beslutad Budget	Uppföljning av åtgärder	Kommentar	Resultat
3.4	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Ska följas till 100 %	Avfall ska transporteras av transportör/rehållningsfirma som har länsstyrelsens tillstånd till yrkesmässig transport av avfall. Tillståndet ska lämnas till beställare vid startmöte. Utbyte av transportör/rehållningsfirma ska omgående meddelas beställaren.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
3.5	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Ska följas till 100 %	Namn och adress på återvinningscentral/mottagningsställe ska lämnas till beställaren.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för	Kontroller görs på att återvinningscentraler har giltigt tillstånd för sin verksamhet.	
3.6	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Ska följas till 100 %	Transportdokument ska skrivas vid borttransport av farligt avfall. Ofullständigt ifyllt transportdokument accepteras ej. Betalning kommer inte att ske förrän beställaren erhållit transportdokument. Vid försenad betalning på grund av detta kommer eventuell räntefaktura ej att betalas av beställaren.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Transportdokument ger spårbarhet av avfallet.	
3.7	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser	Ska följas till 100 %	Slutsammanställning på avfallet i tabellform med angivna mängder och cirkeldiagram inklusive transportdokument ska lämnas till beställaren vid slutbesiktning.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
3.8	Spridning av giftiga ämnen ska förhindras under byggprocesser		Avloppsledningar får inte användas för kvittblivning av avfall, kemikalier, färgrester, cement, vatten med kemikalierester och liknande.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Miljökonserter kontrollerar att rör är lockade och att olja inte spills på mark.	
4 Yttre miljö										
4.1	Föroreningar i mark ska undersökas och åtgärdas genom marksanering om halter överstiger en viss halt.	Ska följas till 100 %	Utredning om eventuell markförorening ska ske tidigt under planeringen, innan byggstart.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
4.2	Upptäckta föroreningar ska meddelas beställaren snarast.	Ska följas till 100 %	Vid misstanke om markförorening (t.ex. lukt, utseende) under markarbeten och byggnation ska beställaren omedelbart kontaktas.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för		
4.3	Upptäckta föroreningar ska meddelas beställaren och Miljö- och hälsa.	Ska följas till 100 %	Om markförorening påträffas ska markarbetet avbrytas och beställaren ska omedelbart kontaktas. Markarbetet återupptas först när beställare och Miljö- och hälsa ger klartecken till att arbetet kan fortsätta.	Projektledare	Miljöcontroller	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.	Se rad 1.1 kolum F, G, H för generell information. Se avsnitt 6 för detaljerad information.		
5 Undvikalista										

Område	Mål	Kvantifierade mål	Åtgärder (Krav i miljöplanen)	Ansvarig	Stödprocess	Tidplan	Beslutad Budget	Uppföljning av åtgärder	Kommentar	Resultat
5.1	<i>Spridning av giftiga ämnen ska förhindras.</i>		Bekämpningsmedel. Kravet ska anges i markskötselansvisning. Målnivå: ska uppfyllas till 100 %.							
6 Pågående referens projekt	Mål			Ansvar	Stödprocess	Tidplan	Beslutad Budget	Uppföljning av åtgärder	Kommentar	Resultat
6.1 Koppavägens förskola, Miljöklassning Guld	Miljöklassning Guld enligt Miljöbyggnad, samt tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt Miljöbyggnads krav, uppföljning av miljökonserter. Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2012-03-01 - 2017-04-30	95 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.2 Neptuniskolan, till- och ombyggnad	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2012-09-01 - 2016-10-31	90 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.3 Viksjö VoB Miljöklassning guld	Miljöklassning Guld enligt Miljöbyggnad, samt tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt Miljöbyggnads krav, uppföljning av miljökonserter. Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2013-09-01 - 2016-11-30	113 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.4 Fjällenskolan Aula	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningensavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2013-04 - 2016-06-30	23 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.5 Tallbohovsskolan	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2015- 2016-12-01	23 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller	<i>Inställt projekt</i>	
6.6 Majorskan	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	Tidplan ännu inte bestämd	25 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller	<i>Inställt projekt</i>	
6.7 Ulvsättraskolan, ombyggnation	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2013-06-01 - 2015-12-01	83 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.8 Ulvsättraskolan, tillbyggnad, inkl. paviljonger	Tillämpad miljöplan Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2013-02-01 - 2015-12-01	Se ovan	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.9 Mälarskolan ombyggnation av byggnad 01,02,05,06,07,09,10	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2014-05-01 - 2016-09-01	100 000 000	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.10 Mälarskolan rivning av byggnad 04 och del av 02	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2014-06 - 2016-08	Se ovan	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.11 Mälarskolan tillbyggnad fläktrum på tak hus 07	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2014-06 - 2016-08	Se ovan	Uppföljning av miljökonserter och miljöcontroller		
6.12 Skälby Gärd	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av projektledare och miljöcontroller.	Projektledare		2015-01- 2016-08	5 000 000	Uppföljning av projektledare		

Område	Mål	Kvantifierade mål	Åtgärder (Krav i miljöplanen)	Ansvarig	Stödprocess	Tidplan	Beslutad Budget	Uppföljning av åtgärder	Kommentar	Resultat
6.13 StrömvalLEN	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av projektledare och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2015-01- 2016-08	6 000 000	Uppföljning av projektledare		
6.14 Almarevägens förskola	Miljöklassning Guld enligt Miljöbyggnad, samt tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt Miljöbyggnads krav, uppföljning av miljökonsulter. Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonsulter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2014-03-01 - 2017-08-01	60 000 000	Uppföljning av miljökonsulter och miljöcontroller	Pågående byggnation.	
6.15 Olovslundskolan	Tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljökonsulter och miljöcontroller.	Projektledare	Miljöcontroller	2014-05-01 - 2017-09-01	189 500 000	Uppföljning av miljökonsulter och miljöcontroller		
6.16 Orion	Miljöklassning Guld enligt Miljöbyggnad, samt tillämpad miljöplan för Fastighetsavdelningen, enligt kraven i avsnitt 1-5 i handlingsplanen.		Projektering och byggande enligt Miljöbyggnads krav, uppföljning av projektledare. Projektering och byggande enligt miljöplan för Fastighetsavdelningen, uppföljning av miljöcontroller.	Miljöcontroller	Miljökonsulter WSP	2011 - 2016-04	348 000 (åtgärder och certifiering)	Uppföljning av miljökonsulter och miljöcontroller	Orion har förlorat sitt preliminära Guld p.g.a. mkt för hög energiförbrukning som beror på felprojektering.	